

Obec Veselíčko

Obecní úřad:
Veselíčko 68, 751 25
tel./fax: 581 793 255
e-mail: urad.veselicko@iol.cz
www.obec-veselicko.cz
IČ: 00302198

Starosta	V-731/2019-023
----------	----------------

Olomoucký kraj
Hejtman Ladislav Okleštěk
Jeremenkova 40a
779 11 Olomouc
IDDS: qiabfmf
www.olkraj.cz
hejtman@olkraj.cz
prohejtmana@olkraj.cz

Ve Veselíčku dne 18. 2. 2019

Věc: VIZE Olomouckého kraje 2040 (MĚSTA A OBCE)

Dobrý den,
na základě výzvy ze dne 5. 2. 2019 Vám zasílám podněty.

1. Co se zhoršilo

Kde nás tlačí bota? Pojmenujte prosím to, co se oproti listopadu 1989 (nebo oproti začátku vašeho působení v oboru) v oblasti správy a fungování měst/obcí zhoršilo, kde jsme zbytečně a prvoplánově opustili to, co fungovalo. Máte nějaký recept, jak to změnit, tedy jako se (vhodně) vrátit k tomu „starému, ale dobrému“?

ODPOVĚĎ:

Byť nejsem pamětník předlistopadové veřejné správy (resp. státní vlády jedné strany prostřednictvím národních výborů), tak v oblasti správy obcí se nic nezhoršilo, naopak, **vše se zlepšilo**, a tato otázka je poměrně nemístná. Nevím, zda do ní nutí různé národní a regionální vlády rehabilitování komunisté. Na „starém režimu“ nebylo nic dobrého.

2. Co se zlepšilo

Jaké jsou podle Vás hlavní přínosy „nového režimu“ v této oblasti? Od čeho bychom neměli ustoupit a naopak to dále rozvíjet? A jak? Jak tomu může pomoci kraj?

ODPOVĚĎ:

V oblasti veřejné politiky bylo největším neštěstím zavedení přímé volby prezidenta, což spustilo stavidla mj. pro rehabilitaci komunistů a nejrůznějších neideových bezbřehých a populistických hnutí. Nicméně reforma veřejné správy zůstala na půli cesty. Správně se zavedly tzv. malé okresy (SO ORP), které přiblížily veřejnou správu blíže občanům, ale dominance sídelních měst (jako jejich zřizovatelů) postupně zcela zastínila rovnoprávné zastoupení a zájmy ostatních samospráv v území. Často jsou preferovány zájmy sídelních měst a ostatním obcím „trojkové“ úřady spíše házejí „klacky pod nohy“, než by jim jako partnerům z veřejné správy pomáhaly.

Na národní úrovni reforma zamrzla zcela a ministerstva a státní úřady neustále bobtnají pod tíhou zúřadování nových novel a nových zákonů, což se negativně projevuje na nižších stupních, obcích apod. Této neblahé praxi nepřiměřeného nárůstu zákonů by pomohla například změna kvóra, kdy po vrácení zákona Senátem musela hlasovat pro přijetí zákona 3/5 většina Sněmovny. Ovšem otevírat ústavní změnu, je taktéž samo o sobě problematické.

3. Vize do budoucna

*Při znalosti svého oboru – jak se bude vyvíjet v příštích letech a desítkách let? Jak by se měl systém správy obcí a měst změnit? Jak reagovat na aktuální trendy, například „přímá volba starostů“? Jednoduše řečeno: **co by se mělo změnit, aby mohl starosta vykonávat svou funkci ke spokojenosti své a především občanů?***

*Budu rád, když pojmenujete nejen to, co je „jasné“, ale především když pustíte uzdu své fantazii i **kreativitě** a zaměříte se na problematiku, která téma posune a **bude přínosná i vašim nástupcům v budoucnu.***

ODPOVĚĎ:

Níže uvádím náměty na zlepšení systému správy obcí a měst. Vize by měla být také programová dle jednotlivých kompetencí. Nicméně jedná se spíše o **vizi pro období 2020-2030**. Vizi 2040 neumí nikdo, dle zkušeností se strategickým plánováním z minulosti, uchopit.

A/ Veřejná správa

- 1) **Přímá volba starostů**, dle návodné otázky, by byla **stejným neštěstím jako přímá volba prezidenta** – rozdělila by komunity měst a zejména malých obcí, pokud by se zde zformovaly 2-3 protichůdné tábory. Proto je třeba být zásadně proti (např. stanoviska SMS ČR, SPOV ČR i SMO ČR) a spíše zlepšovat dosavadní stabilní systém zastupitelské demokracie, např. zavedením elektronického hlasování (ne všichni lidé s trvalým pobytem, kteří pracují jinde, jsou technicky schopni si zajistit voličský průkaz) apod.
- 2) **Volení systém pro komunální volby** by se měl upravit takto:
 - změnit současné volební dělitele „1, 2, 3“ apod. tak, aby docházelo k tvorbě většinovosti vítěze při zachování poměrného zastoupení, tzn. první dělitel např. „1,25“, druhý „1,5“ a postupně zvyšování o ¼ bodu. Modely ale mohou být i jiné. Toto opatření by mělo dobrý efekt zejména na vesnicích, resp. u zastupitelstev do 15 mandátů. Mnoho obcí stagnuje při většinách o jeden hlas 5:4, 6:5 apod.
 - umožnit preferenční hlasy v rámci volební strany (což bude jen složitější pro volební komise), tzn. když volič zakřížkuje jen 1 stranu, tak může ještě preferovat kandidáty této strany; pro stranu se bude počítat celkový počet hlasů, ale v rámci kandidátky se umožní pořadí podle preferencí (tato věc však není podstatná)
(Více: https://www.smscr.cz/archiv/content_cz/SMS-zpravodaj-5-18-web.pdf, str. 3-5)
- 3) **Smíšený model veřejné správy** je dobrý, chtělo by to ale dílčí vylepšení. Například aby úřad státní správy u obce 3. stupně nezřizovala pouze 1 obec/město ORP (viz odměňování úředníků, preference zájmů 1 města, preference vyjádření orgánů státní správy, preference investorů negativně ovlivňujících životní prostředí, neoslovení resp. nerespektování vyjádření obcí apod.), ale byl by to výkonný nástroj **nového orgánu „Rady správního obvodu ORP“**. Ten by

Obec Veselíčko

Obecní úřad:
Veselíčko 68, 751 25
tel./fax: 581 793 255
e-mail: urad.veselicko@iol.cz
www.obec-veselicko.cz
IČ: 00302198

tvořili starostové všech obcí daného SO ORP, přičemž 1 obec (zpravidla sídelní město ORP) by mohla mít max. 1/3, nebo jiné kvórum, hlasů.

- 4) V této oblasti by bylo dobré, aby se **upravila území struktura správních obvodů ORP** – např. Lipník nad Bečvou má jen 14 obcí a Přerov cca 100 obcí. Optimální je Hranicko, Litovelsko, Šternbersko (cca 20-30 obcí). Čili v této věci přesunout z působnosti Přerova cca 30 obcí (obce východní Moštěnky a západní Moravské brány) do ORP Lipník nad Bečvou, část ponechat v Přerově a vytvořit zcela nový ORP Kojetín + Němčice nad Hanou (územní propojení jižního Prostějovska a západního Přerovska). Také SO ORP Prostějov má nesmyslně cca 100 obcí vedle malého Konicka na severu.
- 5) Z aktuálních věcí je velmi špatným návrhem **znárodnění stavebních úřadů** tak, jak to navrhuje MMR ČR, a nyní to dogmaticky hájí ministryně. Vytvořit nový orgán na zelené louce je zcela nesmyslný, zvýší to nejen potřebné finance, bude to náročné na nové budovy úřadů apod., ale naprosto by se zhroutila dosavadní už tak velmi pomalá praxe, kterou je potřeba „štelovat“ (viz bod 3), zrychlovat a pozvolna posouvat, nikoliv radikálně bourat. Obce by měly mít vliv na reformu systému stavebních úřadů prostřednictvím „Rady SO ORP“ (viz bod 3).
- 6) Zefektivnit fungování České pošty s cílem zajištění nezbytných služeb pro všechny občany i v menších obcích. - **Jednou provždy odmítnout** „podstrkávání úřednických relikvií“ typu možného **rušení poboček pošty, matrik, malých obcí** jako takových apod.
- 7) Umožnit v 1. fázi **místním částem měst vytvořit novou obec** nikoliv od hranice 1000 obyvatel, ale už od hranice 500 resp. 300 obyvatel.
- 8) Ve 2. fázi by měla mít možnost získat **každá místní část** města buďto samostatnost, nebo v případě, že se rozhodne místní komunita na základě referenda být součástí města, tak tzv. **malou radnici s voleným zastupitelstvem a starostou**. Je potřeba posílit samosprávnou úlohu volených zástupců lidu, než bytnění státní správy a státních úřadů. Jestliže mají městské úřady 150-500 zaměstnanců, zvolení a financování „malých starostů“ (5 Lipník, nebo 12 Přerov) bude zanedbatelná rozpočtová položka. Klíčová je práce pro občany a obec. Jak píše ve svém průvodním dopise hejtman „největší bohatství je v lidech“, kteří se dennodenně starají a řeší problémy místa a obyvatel, což nejsou úředníci na kamenných radnicích.
- 9) Na národní úrovni by bylo konečně dobré provést **reformu ústředních orgánů** státní správy.

B/ Instituce kraje

- 10) Na regionální (krajské) úrovni by bylo vhodné zřízení **Rady starostů** při zastoupení 1 starosty města ORP a 1 zástupce jiné obce z ORP (příp. MAS) jako klíčového poradního sboru kraje pro více oblastí (např. venkov, doprava, školství, regionální rozvoj, cestovní ruch apod.) namísto bezzubých politicky vytvořených komisí kraje, které v podstatě častokrát jen posvěcují návrhy nevolených úředníků, kteří posouvají jen stará dogmata.
 - 13-14 starostů měst ORP
 - 16 starostů zastupujících MAS (*pokrytí kraje MAS je téměř 100%, všude nejsou DSO*)Každá např. dotační podpora ze strany kraje obcím je dobrá, ale zlepšení už mohlo být dávno daleko více (*viz 11, 12, 13, 14*).

- 11) Vytvoření strategického programu podpory venkova „**Krajský LEADER**“ (např. *Nitranský kraj, Pardubický kraj apod.*) MAS by získaly na základě schválené strategie finanční rámec, který by rozdělovaly koncovým žadatelům, podobně jako v někdejším programu LEADER a v nynějším programu SCLLD.
- 12) **Strategie** MAS a strategie měst a ostatních lokalit (které nejsou v MAS) by měly být metodicky a **analyticky skladebné** tak, aby z nich šly generovat a aktualizovat celokrajská data. Tzn., že špatnou cestou je pořídit si krajské strategie netransparentním výběrem (o kterém nikdo ani neví) např. často od pražské, brněnské, ostravské... firmy, která je vytvoří „od stolu“.
- 13) Podpora svazků obcí kraje a jejich činností vedoucích ke koncentraci veřejné správy (zlepšení spolupráce obcí) ve společných tématech, např. prostřednictvím Programu obnovy venkova. (Podobně nejnověji Liberecký kraj.)
- 14) V krajských dotačních programech zajistit, aby obce do 300 obyvatel měly 80-90% výši dotace a obce do 500 obyvatel 60-70%. I po zvýšení podílu venkovských obcí v rámci RUD jsou zejména malé obce jsou dlouhodobě stále podfinancované.
- 15) Stanovit harmonogram oprav krajských silnic mezi obcemi se stejným zastoupením všech oblastí kraje. Např. ročně alespoň 1 oprava v 1 regionu ORP/MAS.
- 16) Podpořit **systém celoživotního vzdělávání**, zejména v obcích na venkově (Např. *v naší obci nemáme základní školu, ale komunitní školu a nabízíme přednášky odborníků na „Univerzitě venkova“.* Spolupracujeme s UPOL a nabídneme vzdělávání pro celé regiony. Aktivitu tohoto typu by měly být podporovány i jinde na venkově.)
- 17) V I. fázi přičlenit historické oblasti Moravy (Moravskotřebovsko, Jevíčko) k Olomouckému a Jihomoravskému kraji (stejně tak východ jihočeského kraje k Vysočině).
- 18) Ve II. fázi vytvořit zemské zřízení Praha, Čechy, Morava, Slezsko.

C/ Náměty témat

- 19) Tlak kraje na ŘSD, aby již začal připravovat a řešit tendry na **opravy krajských cest, ale i místních komunikací tranzitního typu**, poničených nákladními auty ke stavbě dálnice D1 Přerov-Lipník. Nejenom těch, které jsou v tzv. pasportu dohody mezi ŘSD a SSOK, ale všech cest, které byly evidentně poškozeny „nelegálním“ (nedomluveným) transportem (např. *z kamenolomu Výkleky přes Dolní Újezd a Veselíčko*).
- 20) Podpořit vytvoření vysokorychlostní železniční trati (VRT). / Naopak: Prosadit **zrušení plánů na výstavbu kanálu Dunaj-Odra-Labe**, který by zničil řeku Moravu a Bečvu, a který by ohrožoval další liniové prvky (dálnice D1, železniční koridor, VRT, pozemkové úpravy, stávající ÚSESy apod.)
- 21) Podpora **výstavby optických kabelů** pro vysokorychlostní internet u liniových tras (VRT, dálnice, krajské silnice) s možností napojení obcí.

Obec Veselíčko

Obecní úřad:
Veselíčko 68, 751 25
tel./fax: 581 793 255
e-mail: urad.veselicko@iol.cz
www.obec-veselicko.cz
IČ: 00302198

- 22) Prosadit zákon, **aby samospráva** obce či města **nemohla vlastnit pozemkový majetek** nad 1 hektar **na katastru jiné samosprávy** obce či města. Pozemky na svém katastru by měla vlastnit mateřská obec.
- 23) Převést zákonem **majetek státu**, nyní spravovaný Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM) **na místní samosprávy**, tj. u obcí např. do 3 tis. obyvatel stoprocentně, u měst s možnou výjimkou např. strategických zón.
- 24) Maximální ochrana krajiny a přírody, včetně ochrany vody, půdy a biologické rozmanitosti. Zabránit úbytku zemědělské půdy a přírodních ploch. Krajský úřad má dvoukolejný pohled: zatímco obcím ztěžuje podmínky pro vytvoření **nových ploch pro řemesla**, u Olomouce souhlasí s logistickými centry na nejurodnější černozech.
- 25) Pro období 2021-2027 by měl vzniknout jednotný dotační „**Operační program VENKOV/LEADER**“ (OPVL) - *nebo dle aktuálních návrhů vytvořit jednotný metodický plán pro využití nových OPŽP, IROP, OPZ, PRV, OPVVV, OPPIK*, do kterého budou přesunuty/zahrnuty všechny evropské podpory, které se týkají venkovských obcí. Navázat tímto na myšlenku Národního fondu obnovy venkova (NFOV), který měl od roku 2019 sloučit veškeré podpory ze všech ministerstev a financovat obecní infrastrukturu. Kontaktním místem pro eurodotace, ale i národní a krajské dotace pro obce (do 25 tisíc obyvatel) a další žadatele z obcí, by měly být již dobře funkční projektové kanceláře Místní akční skupiny (MAS), případně dle zkušeností regionů souběžná platforma meziobecní spolupráce – dobrovolné svazky obcí (DSO/CSS), případně „nástroj ITI“ pro větší města a aglomerace. Tento program by měl být nastaven pro všechna další období, kdy zůstane např. jen národní či krajský finanční zdroj. Stát a kraje budou pravidelně každoročně přispívat MAS (DSO) na OPVL resp. NFOV.

S pozdravem

Tomáš Šulák
starosta Obce Veselíčko
tel. 775 949 142
tomas.sulak@obec-veselicko.cz

Kde lidé rádi žijí

MUZEUM
ZÁHOŘÍ

Kompostárna
Veselíčko

Komunitní škola
Veselíčko

ZÁMECKÝ PARK
VESELÍČKO

Mateřská škola
Veselíčko

KULTURNÍ DŮM
VESELÍČKO

Hraběnčina
naučná stezka